

သောင်းစေ့

အမှတ်တရတိုက်ပွဲများ အမှတ်(၁၇)

မိမိသစ် ခေါ် ကော်မူးရာ

စခန်းသိမ်းတိုက်ပွဲကြီး

သောင်းစိုး

စာရေးသူ၏ အမှာ

လက်ရှိဒီမိုကရေစီအစိုးရ၏ ဖြေလျော့ပေးမှုကြောင့် စာပေမူဝါဒများ ပြောင်းလဲလာခဲ့လေ သည် ။ အရင်ကလို တင်းကြပ်မှုများ မရှိတော့။

ထိုအခါ ကျွန်တော်၏ ထုတ်ခွင့်မရခဲ့သော KNU နဲ့ တိုက်ခဲ့သည့် တိုက်ပွဲစာအုပ်များ တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ်ထွက်လာ၏။

ပထမက မဲသဝေါတိုက်ပွဲ

ဒုတိယက မြဝတီတိုက်ပွဲ

တတိယက အင်းစိန်တိုက်ပွဲကြီး

နောက်တော့ KNU ဗဟိုကို သိမ်းသည့် မာနေပလောတိုက်ပွဲကြီး။

စာအုပ်များမှာ တကယ့်ဖြစ်ရပ်မှန် စစ်မှန်တမ်းများ ဖြစ်ရုံမက ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းသာ မဟုတ်ဘဲ ထိုတိုက်ပွဲများ တွင် ပါဝင်ခဲ့သူ အသီးသီးမှ ဝိုင်းဝန်းရေးသားကြရာ ရှုထောင့်အဖုံဖုံမှ သုံးသပ်ရေးသားကြသဖြင့် အတော်ပင် ဝေဝေဆာဆာဖြစ်ခဲ့ပါသည် ။ စာဖတ်ပရိသတ်ကြီးမှ ထိုစာအုပ်များကို တစ်ခဲနက် အားပေးကြရာ အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရပါသည် ။

KNU နဲ့ တိုက်သည့် တိုက်ပွဲစာအုပ်များ အဆက်မပြတ်ထွက်လာတော့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းရောင်းရင်းများက . . .

“ကိုသောင်းဝေဦး လုပ်လှချည်လား။ KNU နဲ့ တိုက်တဲ့ တိုက်ပွဲစဉ်

တွေက မကုန်သေးဘူးလား” ဟု မေးလာကြသည်။

ဟုတ်ကဲ့။

မကုန်သေးပါဘူးခင်ဗျာ။ ကျန်ပါသေးတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ရှမ်း၊ ကယား နယ်စပ်မှ သည် ကော့သောင်း၊ ရနောင်းနားအထိ KNU စခန်းတွေ တန်းစီနေတာပါ။ အဲဒီတိုက်ပွဲတွေ တစ်ပွဲပြီး တစ်ပွဲ ရေးနေရင်ကိုပဲ စာအုပ် ၂၀ အစိတ် သုံးဆယ် ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။

အခုလည်း KNU ရဲ့ နောက်ဆုံးခံစစ်စခန်းကြီးဖြစ်တဲ့ ဝမ်ခသစ် ခေါ် ကော်မူးရာစခန်းကြီးကို မြန်မာ့တပ်မတော်က တိုက်သိမ်းတဲ့ တိုက်ပွဲကြီးအကြောင်းကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် မြေပြင်ဆင်းကြည့်ပြီး ရေးလိုက်ပါပြီ။

ရေးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းလေးလည်း နည်းနည်း ပြောချင်ပါသည်။

ယခုနှစ် နှစ်စ ဖေဖော်ဝါရီလက မြဝတီမြို့မှ စာပေဟောပြောပွဲ ဖိတ်၍ သွားပြီးဟောပြောခဲ့ သည် ။ ဘားအံမြဝတီက ကားတွေ တစ်ရက်ထက် တစ်ရက်ဆင်း Altermate လုပ်ရသည် ။ ဒေါနတောင်တက်လမ်းက အတက်အဆင်း ရှောင်တိမ်းရ အလွန်ခက်၍ ယခုကဲ့သို့ စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်သည် ။ ကားအတက်အဆင်း ကိစ္စကြောင့် ဟောပြောပွဲအပြီး မြဝတီမှာ တစ်ရက်နားလိုက်ရသည် ။ အားနေသည် ။

ထိုအခါ မြဝတီစာပေနဲ့ စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ အဖွဲ့ဝင်များက . .

“အဘ တစ်ရက်အားတာ ဘာလုပ်ချင်သလဲ” ဟု မေးလာ၏။

“အနီးအနားက တပ်စခန်းတွေ သွားကြည့်ချင်တယ်”

“ဘယ်သွားကြည့်ရင်ရမလဲ။ ဖြစ်နိုင်ရင် မြဝတီ မြောက်ဘက်ပေါ့”

ဘယ်စခန်းကြည့်လို့ ရမလဲဆိုတာ သူတို့ လည်း ရေရေရာရာတော့ မပြောနိုင်ကြ။

ထို့ကြောင့် ထုံးစံအတိုင်း တပ်ကို လှမ်းဆက်ရသည် ။ သင်္ဃန်းညီ နောင် အခြေချ စစ်ဗျူဟာကို ဆက်သွယ်လိုက်သည် ။ ဗျူဟာမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးမျိုးခိုင်မှာ ကျွန်တော် တပ်မ (၃၃) မှာ ဗျူဟာမှူးနဲ့ နေခဲ့စဉ် က ရင်းနှီးဖူးသည် ။ ထိုစဉ်က သူက ခလရ (၇၆) မျက်ပါးရပ်တပ်ရင်းက ဖြစ်လေသည် ။ လိုတာ ကူညီပါမည်။ စခန်းတွေလည်း အကြောင်းကြား ပေးမည်။ Staff တစ်ယောက်လည်း ထည့်ပေးပါမည်ဟု အကြောင်းပြန် လာ၏။

“ကဲ . . . ဒါဆိုရင်လည်း သွားကြတာပေါ့။ ရောက်သလောက်ပေါ့”

နောက်တစ်နေ့တွင် မြဝတီခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဒုမှူးကြီးတင့်ဝေ သုန် (ငြိမ်း)၏ စီစဉ်ပေးမှုဖြင့် ရွှေ မြန်မာကားသင်းမှ ကားတစ်စီးငှား၍ စာပေဥက္ကဋ္ဌကိုသက်ဦးနှင့် အတူ နေ့ခင်းတွင် ထွက်ခဲ့ကြ၏။ သင်္ဃန်းညီ နောင် ဗျူဟာဝင် သတင်းပို့တော့ ဗျူဟာမှူးက ခရီးထွက်နေသည် ။ ဦး စီးအရာရှိ ဗိုလ်ကြီး သိန်းဇော်ထွန်းတစ်ဦးတည်း ကျွန်တော်တို့ နှင့်အတူ လိုက်ပါလာ၏။

“ကဲ . . . ဗိုလ်ကြီး ဘယ်အထိသွားကြမလဲ။ အချိန် သိပ်မရှိတော့ နီး နီးနားနားပေါ့”

“ဒီ နံ ဘေးမှာ အနီးဆုံးကတော့ ဝမ်ခသစ်လို့ ခေါ်တဲ့ ကော်မူးရာစခန်းကြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီသွားကြတာပေါ့ ခင်ဗျာ။ ဆယ်မိုင် ကျော်ကျော်ပါပဲ”

“ကောင်းတယ်လေ။ သွားကြတာပေါ့”

ကော်မူးရာ အသံကြား၍ ကျွန်တော် ဝမ်းသာသွားသည် ။ မာနေပလောပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ KNU က ဘယ်တော့မှ မကျဘူးဆိုတဲ့ ကော်မူးရာကို တိုက်ခဲ့သည် ။ မာနေပလောကျပြီး တစ်လခန့်အကြာ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ ရက်နေ့မှာ ကော်မူးရာကို သိမ်းနိုင်ခဲ့သည် ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ တပ်တွေက မာနေပလောတိုက်ဖို့ စီစဉ်ကတည်းက ကော်မူးရာ စခန်းကြီးကို ကြိုပြီး ထိန်းတိုက်နေပါပြီ။ မာနေပလောကို သွားမကူနိုင်အောင်ပါ။

ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်လေးကို ဆက်ပါဦးမည်။

ကျွန်တော်တို့ သည် နေ့လယ်တစ်ချက်ခွဲလောက်တွင် သင်္ဃန်းညီနောင်မှ ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ပထမဆုံး ဝှေ့ရှမ်းရွာကြီး ရောက်သည် ။ ဝှေ့ရှမ်းကား ဂုံရှမ်းလူမျိုးတို့ နေသော ရွာကြီး ဖြစ်၏။ ဂုံရှမ်းတွေကား ကျိုင်းတုံရှမ်းတွေဖြစ်။ သူတို့ သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဇင်းမယ်ရှမ်းနှင့် မျိုးတူ၊ စကားတူ၊ စာပါ တူကြပါသည် ။ အသားဖြူပြီး ရုပ်တွေကလည်း ချောကြ လှကြ၏ ။ ဒီရွာကြီးမှာ ၁၉၉၅ ခုနှစ် မတ်လလောက်တုန်းက ဗျူဟာမှူးဘဝ တပ်ရင်းတစ်ရင်းနှင့် လေးငါးဆယ်ရက် ခဏနေခဲ့ဖူးပါသည် ။

ဝှေ့ရှမ်းကျော်တော့ မဲပလဲ။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် မြဝတီတိုက်ပွဲကာလက KNU နဲ့ PDP အင်အားလေးငါးရာ ဝင်တိုက်သွားတဲ့ ရွာကြီး။ ယခုတော့ အေးချမ်းနေပါပြီ။ လမ်းများမှာ ဟိုတုန်းကလို ကျောက်ခင်းလမ်းမဟုတ် ။ ကတ္တရာလမ်းတွေ ဖြစ်နေပါပြီ။ တစ်လမ်းလုံး လမ်းပြင်တဲ့ အဖွဲ့၊ ကတ္တရာလောင်းတဲ့ အဖွဲ့များကို တွေ့နေရသည် ။ လမ်းတွင် ထီးချားရားရွာကြီးကို ဖြတ်ပြီး သိပ်မကြာမီမှာ ပင် သောင်ရမ်းမြစ်ကို နောက်ခံထားသည့် ဝမ်ခသစ် ခေါ် ကော်မူးရာစခန်းကြီးကို ရောက်ပါ

တော့သည်။ ။

စခန်းထိပ်၌ ဘုရားတစ်ဆူ။ ထို့နောက် အမှတ်တရကျောက်စာတိုင်များ တွေ့ရသည်။ ။ စခန်း၀၌ စခန်း တာဝန်ခံအရာရှိလေးမှ ဆီးကြိုနေသည်။ ။ တမျှော်တခေါ် မြင်နေရသည့် ကော်မူးရာစခန်းကြီးကို တစ်နာရီကျော် လေ့လာခွင့်ရခဲ့သည်။ ။ KNU တို့ ၏ ခံစစ်ယူထားပုံကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်တွေ့ခွင့် ရခဲ့သည်။ ။ စခန်း အခြေအနေနှင့် မြေပြင်အခြေအနေကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ပြီးသည် နှင့် “အင်း ဒီကော်မူးရာတိုက်ပွဲကြီးတော့ ရေးမှ ရမယ်” ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ။ ကော်မူးရာမှ အထွက်တွင် စခန်း၀၌ မှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံများ ပါ ရိုက်ခဲ့၏။ အပြန်တွင် DKBA စောချစ်သူ၏ နာမည်ကျော် ရွှေကုက္ကိုကိုလည်း ခဏ ဝင်ခဲ့သည်။ ။ ရွှေကုက္ကိုကား တကယ့်မြို့ကြီး ဖြစ်နေပေပြီ။ သပ်ရပ်သန့်ရှင်း၍ လျှပ်စစ်မီးများ ပါ ထိန်လင်းနေပြီး ကတ္တရာလမ်းများ ဖြင့်သွားလမ်းလာလမ်း လွယ်ကူလှရာ တောကြိုအုံကြား၌ မြို့ကြီးတည်ထားသည် မှာ တကယ့်အံ့တစ်ပါးပါပေ။ စောချစ်သူကို ချီးကျူးမိပါသည်။ ။

ထိုနေ့က ညနေ ငါးနာရီလောက် မြဝတီ ပြန်ရောက်သည်။ ။ ကော်မူးရာတိုက်ပွဲကြီးကို ရေးရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်တော့ လိုအပ်သည့် စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများ စုရတော့၏။ ဘယ်ကမှ လွယ်လွယ်ကူကူ မရပါခင်ဗျာ။ ရတခအပါအဝင် တိုင်းတပ်မများကို စာရေးအကူအညီတောင်းကြည့်၏။ စစ်ကျောင်းကြီးတွေကို အကူအညီတောင်းကြည့်၏။ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကူညီသူတစ်ဦးမှ မရှိပါ။ စာရွက်စာတမ်းတွေ ပေးရမှာ ကြောက်နေကြသလားတော့ မပြောတတ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကော်မူးရာကို တိုက်ခဲ့သည့် ကျိုက်ထိုရှိ တပ်မ (၄၄) ကို လှမ်းဆက်သွယ်တော့ လာခဲ့ပါ ကူညီနိုင်တာ ကူညီပါမယ်ဟု

အကြောင်းပြန်လာသည်။ သို့ဖြင့် မတ်လ နောက်ဆုံးပတ်တွင် ကျိုက်ထို
တပ်မ (၄၄) သို့ တစ်ညအိပ်သွားရောက်ကာ အချက်အလက်များ စုဆောင်း
ရယူခဲ့သည်။ ။ တပ်မမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် ခင်မောင်သန်းမှာ ပိန္နဲတော
လေးကေဘက်ရောက်နေသဖြင့် ဖုန်းဖြင့် စကားပြောခဲ့ရသည်။ ။ ကျေး
ဇူးတင်ကြောင်း အဓိကပါပေ။ တပ်မဌာနချုပ်တွင် ရှိနေသည့် ဂျီဝမ်း ဒုဗို
လ်မှူးကြီးအောင်ကိုလတ်နှင့် ဗျူဟာမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဇော်ထွန်းမြင့်တို့ ဦး
စီးသည့် တစ်ဖွဲ့လုံးက ဧည့်ဝတ်ကျေကြသဖြင့် အားနာခဲ့ရပါသေးသည်။ ။

ကျိုက်ထိုက ပြန်ရောက်ပြီးနောက် စာရွက်စာတမ်းအထောက်အ
ထားများ ထပ်ရှာရ စုရသေးသည်။ ။ တစ်လကျော်ကြာမှ ဟိုကရ ဒီကရနဲ့
အားလုံးပေါင်းလိုက်ရာ စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်လောက်သည့် အနေအထား
ရောက်လာသဖြင့် ဤဝမ်ခသစ် ခေါ် ကော်မူးရာစခန်းသိမ်း တိုက်ပွဲကြီး
အကြောင်းကို ကြိုးစားရေးသားတင်ဆက် လိုက်ပါသည်။ ။ လွယ်လွယ်
ကူကူနှင့် ဤစာအုပ်ဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်ကြောင်းကို စာရှုသူများ သိသာ
နိုင်ပါရန် အမှာ စာအား အတော်ရှည်ရှည်လျားလျား ရေးသားလိုက်ခြင်း
ဖြစ်ပါသည် ခင်ဗျား။

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ

သောင်းဝေဦး

၁၂/၄/၂၀၁၄

အခန်း (၁) ကော်မူးရာနီဒါန်း

ကော်မူးရာဆိုသည် မှာ

၁၉၉၂ ခုနှစ် နှစ်စ ကျွန်တော် နည်းဗျူဟာမှူးဖြစ်လျှင် ဖြစ်ချင်းပင် K NU ဗဟို မာနေပလောကို တောင်ဘက်မှ နေပြီး ဝင်တိုက်ခဲ့ရသည်။ ။

အနောက်ဘက်က တပ်မ (၆၆) က ဗျူဟာ ၂ ခုဖြင့် ပွိုင့် ၄၀၄၄ ခွေး အိပ်တောင်ကို တိုက်နေသည်။ ။ အချိန်အတော်ကြာနေပြီ။ မရသေး။ ထို့ကြောင့် စစ်ရုံးက စစ်မျက်နှာနှစ်ဖက် ဖွင့်ရန် စီစဉ်၍ ဗိုလ်မှူးချုပ် လှ ရွှေဦးစီး တပ်မ (၃၃) မှ ဗျူဟာ ၂ ခုကို တပ်ရင်း ၆ ရင်းနှင့် တောင်ဘက် မှ သွင်းသည်။ ။

ကျွန်တော် ဦးစီးသည့် နည်းဗျူဟာ (၃၃၁) နှင့် တပ်ရင်း ၃ ရင်း၊

ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းပို ဦးစီးသည့် နည်းဗျူဟာ (၃၃၃) နှင့် တပ်ရင်း ၃ ရင်း။

၁၉၉၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ ဧပြီလ သင်္ကြန်အပြီးထိ ၂ လကျော်ကြာအောင် ဘိနနော်တ အူမူခီး ကြယ်ပြောင်ကုန်းတို့ အား အပြင်းအထန် ဝင်တိုက်ကြသည်။ ။ အကျအဆုံးများ လှ၏။ အပြင်းအထန် ထိုးစစ်ကြီး ဆင်နွှဲနေစဉ်မှာ ပင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင် အပြောင်းအလဲကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ထိုးစစ်ကို ရပ်ခဲ့ရ၏။

အထက်အမိန့်အရ တပ်တွေ ပြန်ရပ်ခဲ့ရသော်လည်း အောင်မြင်မှုရခါနီးမှ တပ်တွေ ပြန်ခေါက်ခဲ့ရသဖြင့် တောက်တခေါက်ခေါက်နှင့် မကျေမနပ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ။

နေနှင့်ဦးပေါ့ကွာ။ မကြာခင် ပြန်တွေ့ကြဦးမှာ ပါ။

စိတ်ထဲမှာ မှတ်ထား တေးထားခဲ့သည်။ ။

ကျားနဲ့ ဆင် လယ်ပြင်မှာ တွေ့ကြရဦးမည်။

သည်းခံပြီး စောင့်နေမည်။

သုံးနှစ်စောင့်လိုက်ရသည်။ ။

၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီတွင် ကျွန်တော်နှင့် နည်းဗျူဟာ (၃၃၁) တပ်ရင်းများ သထုံ ဖာပွန် ရိက္ခာပို့ကိစ္စ ဆောင်ရွက်နေစဉ်မှာ ပင် မာနေပလောစခန်းကြီး၏ အနောက်ဘက် ခံစစ်စည်း ခွေးအိပ်တောင်ဒေသသို့ အမြန်ချီတက်ရန် ညွှန်ကြားချက်ရတော့သည်။ ။ ဇန်နဝါရီ တတိယပတ်တွင် ဖြစ်၏။

ခွေးအိပ်တောင်ကို အပြေးချီတက်သွားသည်။ ။

တောင်ထိပ်ပေါ်၌ ရတခ တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကက်စိန်နှင့် အမြောက်နဲ့ သံချပ်ကာယန္တရားကျောင်း၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီး လွန်းသီတို့ ရှိနေကြသည်။ ။

တပ်မ (၆၆) နှင့် DKBA များက မာနေပလောကို အနောက်ဘက်မှ အပြင်းအထန် ဝင်တိုက်နေကြသည်။ ။ တပ်မ (၂၂) နှင့် ကျန် DKBA များကလည်း တောင်ဘက်မှ ဗျူဟာသုံးခုနှင့် အလုံးအရင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ မရခဲ့သည့် ဘိန၊ နော်တ အူမူခီး၊ ကြယ်ပြောင်ကုန်းတို့ အား အတင်းတရကြမ်း ဝင်တိုက်နေသည်။ ။ ပမာ ဆိုသော် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်

က ဘာလင်မြို့သိမ်းတိုက်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲနေသည့် အိုက်စစ်ဟောင်ဝါ ဦးစီး
မဟာမိတ် စစ်ကြောင်းကြီးများ နှင့် ဇူးကော့ ဦးစီး ရုရှား
ဆိုဗီယက်စစ်ကြောင်းကြီးများ နှယ်ပါပင်။ မာနေပလောကို နှစ်ဖက်ညှပ်
၍ တိုက်နေကြသည် ။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၇ ရက်တွင် မာနေပ
လောစခန်းကြီး ကျသွားပါတော့သည် ။ တပ်မ (၆၆) နှင့် တပ်မ (၂၂) တို့
မာနေပလောမှာ သွားဆုံကြသည် ။

ရတခ တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ် ကက်စိန်က စစ်ဆင်ရေးကို အနီးကပ်
ကြီးကြပ်နေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည် ။ ဗိုလ်မှူးကြီး လွန်းသီက အမြောက်လက်
နက်ကြီးများအား ကိုယ်တိုင် အနီးကပ် ကြီးကြပ်၍ KNU ဗဟို မာနေပ
လောကို ထိန်းချုပ်ပစ်ခတ်နေခြင်း ဖြစ်သည် ။

၁၉၉၂ ခုနှစ်က သိမ်းမရခဲ့သော KNU ဗဟို မာနေပလောစခန်းကြီး
ကို ကျွန်တော်တို့ ရပြီ။ နောက်ထပ် ဒီလိုစခန်းကြီးတွေ KNU မှာ ရှိသေး
သလား၊ ကျန်သေးသလား၊ တိုက်စရာလိုသေးသလား။

ရှိပါသေးတယ်ခင်ဗျာ။ ဒီလိုစခန်းကြီးမျိုးရှိပါသေးတယ်။

အဲဒီစခန်းကြီးကတော့ KNU ဗဟိုမာနေပလောလို
အလွန်ကြီးကျယ်ပြီး KNU တွေက ဘယ်တော့မှ အစိုးရလက် မကျစေရ
ဘူးလို့ ကြွေးကြော်ထားတဲ့ ဝမ်ခသစ်လို့ ခေါ်တဲ့ ကော်မူးရာစခန်း ကြီးပါ
ခင်ဗျာ။

ကော်မူးရာ ခေါ် ဝမ်ခသစ်စခန်းကြီးက မြပတီမြို့ရဲ့ မြောက်ဘက် ၁
၀ မိုင်ကျော်ကျော်လောက်မှာ ပါ။ သောင်ရင်းမြစ်ရဲ့ Ω အိုမီဂါပုံသဏ္ဌာန်
အကွေ့လေးထဲမှာ ခံစစ်တည်ဆောက်ထားတာပါ။ သောင်ရင်းမြစ်ကို
ထိုင်းမြန်မာ နယ်နိမိတ်အဖြစ် သဘာဝတရားက ဖန်တီးပေးထားတာပါ
။ ဒေါနတောင် တောင်ခြမ်း ပွိုင့် ၆၈၂၃ မူလရစ်တောင်ခြေကနဲလေး

မောခီးဒေသမှ မြစ်ဖျားခံသော ထိုင်းအခေါ် မိုးအိမြစ် မြန်မာအခေါ် သောင်ရင်းမြစ်သည် ထူးထူးဆန်းဆန်း တောင်မှ မြောက်သို့ ပြောင်းပြန် စီးလေသည် ။ ထိုင်းနှင့်မြန်မာတို့ က သောင်ရင်းမြစ်ကို သဘာဝကပေးသော နယ်နိမိတ်ဟု မှတ်ယူကြ၏။ သောင်ရင်းမြစ်သည် မိုင် ၂၀၀ ခန့် တောင်မှ မြောက်သို့ စီးဆင်းသွားပြီး ဖာပွန်ခရိုင် ကူးဆိပ်နှင့် ကတိုင်တိရွာများ ၏ အရှေ့ဘက် ၁၅ မိုင်ခန့်အကွာတွင် မြောက်မှ တောင်သို့ စီးဆင်းနေသည့် သံလွင်မြစ်ကြီးထဲသို့ စီးဝင်လေသည် ။

တောင်များ ၊ မြစ်များ သည် သဘာဝကပေးသော နယ်နိမိတ်များ ဖြစ်၏။ သောင်းကျန်းသူများ သည် ထိုတောင်များ မြစ်များကို မှီခိုနေထိုင်ကြလေသည် ။ မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့ဘက်ခြမ်း ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တွင် အစိုးရကို ထောင်ထားခြားနားနေကြသည့် KNU နှင့် KNPP စခန်းများ အများ အပြား ဟိုရှေးပဝေသဏီကပင် ရှိခဲ့လေသည် ။ အထူးသဖြင့် KNU စခန်းကြီးများ ဖြစ်ကြ၏။

ကျွန်တော်သိသလောက်ပြောပါမည်။

ဖာပွန်ခရိုင် သံလွင်မြစ်ဘေးက ခိုကြာခိုစခန်း

ဖာပွန်ခရိုင် သံလွင်မြစ်ဘေးက ဒါးကွင်းစခန်း

လှိုင်းဘွဲမြို့နယ်ကမာနေပလောစခန်းကြီး

လှိုင်းဘွဲမြို့နယ်ကမဲသဝေါစခန်း

ရွှေဝန်းမြို့နယ်ကမဲထရီစခန်း

ရွှေဝန်းမြို့နယ်ကမော်ဖိုးကေစခန်း

မြဝတီမြို့နယ်ကမဲလစခန်း

မြဝတီမြို့နယ်ကကော်မူးရာ ခေါ်ဝမ်ခသစ်စခန်း

မြဝတီမြို့နယ်ကဖလူးစခန်း

မြဝတီမြို့နယ်ကဝေါလေစခန်း

ထားဝယ်ခရိုင်ကမင်းသမီးစခန်း

ရေးမြို့နယ်ကနတ်အိမ်ထောင်စခန်း

ဒီစခန်းတွေထဲက KNU ဗဟိုမာနေပလောက အကြီးကျယ်ဆုံး၊ အရေးအပါဆုံး။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကုန်မှာ မာနေပလောကျသွားပြီး တော့ နောက်ထပ် အရေးကြီးတာ ဝမ်ခသစ်လို့ ခေါ်တဲ့ ကော်မူးရာပဲ ကျန်ပါတော့သည်။ KNU တွေက ကော်မူးရာကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်လောက်ကတည်းက လုပ်ခဲ့တာတဲ့။ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ မဆုတ်တမ်း ခံစစ်စခန်းကြီးတဲ့။ ဘယ်တော့မှ မကျစေရဘူးတဲ့။ မြေအနေအထားကလည်း သိပ်ကောင်းတာတဲ့။ ခံစစ်ဆင်သူတွေကလည်း KNU ရဲ့ Special Force အထူးတပ်ရင်း (၁၀၁) တဲ့။ တပ်မှူးက KNU မှာ နာမည်ကြီး Fighter ဗိုလ်မှူးချုပ်ထောလတဲ့။ ဟုတ်မှာ ပါ။ KNU တွေက ခံစစ်မှာ အလွန်တော်တာ သူတို့ကို တကယ်တိုက်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော် သိပါသည်။

သို့ရာတွင် KNU တွေ မသိသေးတာရှိပါသည်။ အဲဒါကတော့ ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ ခံစစ်ဖြစ်ဖြစ် တကယ်တိုက်ရင် ကျတာပါပဲ။

ဥပမာ - မြန်မာရာဇဝင်မှာ

သုဝဏ္ဏဘုမ္မိခံစစ် မနူဟာလက်ထဲက အနော်ရထာ တိုက်တာကျရော

။

သံလျင်ခံစစ် မွန်ဘုရင်တွေလက်ထဲက အလောင်းဘုရားတိုက်တာ ကျရော။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှာ

အ ၁၈ ရ ဝိက စ စ ျမေ ပြ င မ ၂၁ ဗြိတိသျှတွေရဲ့ တိုဘရပ်မဆုတ်တမ်းခံစစ်ကြီး ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရွမ်းမဲလ် တိုက်တာ ကျရော။

အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာမှာ လည်း ဗြိတိသျှတို့ ရဲ့ စင်္ကာပူခံစစ်ကြီးကို ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယာမာရှိတာ တိုက်တာကျရော။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးတော့ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲမှာ ပြင်သစ်တွေရဲ့ ကမ္ဘာ ကျော် ဒင်ဗင်ဖူးခံတပ်ကြီးကို ဗီယက်နမ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗိုဌယင်ဂီယက်နဲ့ ဗီယက်မင်းတွေက ဝိုင်းတိုက်ကြတာ ရက်ပေါင်း ၅၀ ကျော်နဲ့ ကျပါလေ ရောလား။ ဗိုလ်ချုပ် ၁၄ ယောက်နဲ့ လူတစ်သောင်းကျော် အဖမ်းခံလိုက် ရတယ်။

ကော်မူးရာတိုက်ပွဲကြီးကို ရေးသားရန် ဝမ်ခသစ်ခေါ်ကော်မူးရာစခန်းသို့ရောက်နေသည့် စာရေးသူ
၂၀၁၄-ခုနှစ်၊ဖေဖော်ဝါရီ

ဝမ်သင်ခေါ်ကော်မူးရာစခန်းသို့ စာရေးသူရောက်ရှိစဉ်ကအတူတွေ့ရသူများ
ဘယ်မှညာ ဗိုလ်ကြီးသိန်းဇော်ထွန်း၊ ဝမ်စခန်းမှူး၊ စာရေးသူနှင့် ဒုစခန်းမှူး
၂၀၁၄ - ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ

ကော်မူးရာစခန်းတွင်းမှ စာရေးသူတို့အဖွဲ့
၂၀၁၄ - ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ

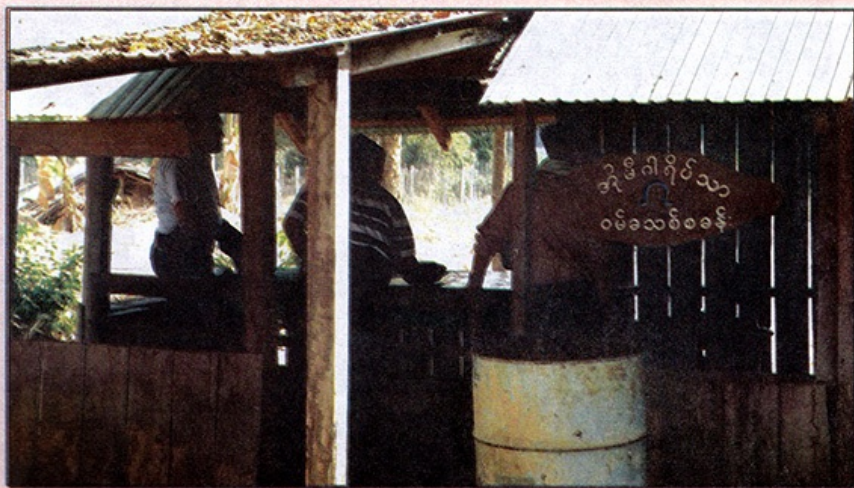
ကော်မူးရာခေါ်ဝယ်သင်စခန်းတာဝန်ခံအရာရှိမှ စာရေးသူတို့အဖွဲ့အား ၁၉၉၅-ခုနှစ်က
ကော်မူးရာတိုက်ပွဲကြီးအကြောင်းရှင်းလင်းပြောကြားနေစဉ်

ကော်မူးရာစခန်းအတွင်းသောင်းရင်းမြစ်ကမ်း၌ စာရေးသူနှင့် စခန်းတာဝန်ခံများဆွေးနွေးနေစဉ်
၂၀၁၄-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ

ရွှေကုက္ကိုမြိုင် အဝင်တွင်တွေ့ရသည့် စာရေးသူ

ကော်မူးရာခေါ်ဝမ်းသစ်စခန်း မှ အိုမီဂါရိုင်သာသို့ စာရေးသူတို့အဖွဲ့ရောက်ရှိစဉ်
၂၀၁၄-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ

ကော်မူးရာစခန်းဘေးမှသောင်းရင်းမြစ်ကိုတွေ့မြင်ရပုံ
၂၀၁၄ - ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ

ရွှေကုက္ကိုမြိုင်အဝင်ဝတွင်တွေ့ရသည့် စာရေးသူတို့အဖွဲ့
ဘယ်မှညာ ဗိုလ်ကြီးသိန်းဇော်ထွန်း၊ စာရေးသူ နှင့် မြဝတီစာပေဌာန ကိုသက်ဦး

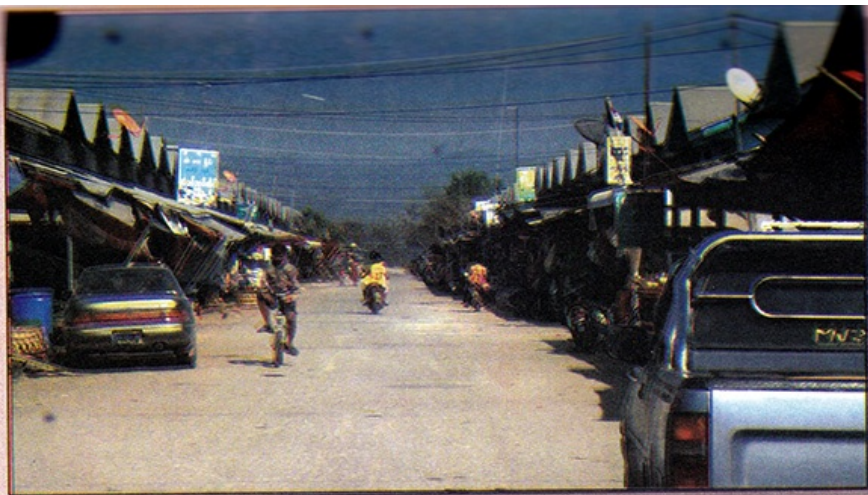

၁၉၉၆ - ခုနှစ်တွင် တပ်မ(၁၀၀)မှ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည့် ကော်မူးရာ စခန်းအဝမှ
အကျွတ်အလွတ်အောင်စေတီ

ကော်မူးရာစခန်းအတွင်းမှ သောင်းရင်းမြစ်ကမ်းကို ကျော်၍ ထိုင်းနိုင်ငံကို တွေ့မြင်ရပုံ
၂၀၁၄ - ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ

မျက်မှောက်ခေတ်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော ရွှေကုတ္တီမြိုင်ရေ

ကော်မူးရာမှ အပြန် ဒေါနတောင်တစ်နေရာတွင် တွေ့ရှိသည့် စာရေးသူ

မျက်မှောက်ခေတ်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော ရွှေကုက္ကိုမြိုင်

အဲဒီလိုပါပဲ။ ဒီကော်မူးရာကို တကယ်တိုက်ရင် ကျမှာ ပါ။ မတိုက်သေးလို့ ပါ။ တိုက်တော့တိုက်ရမည်။ ကော်မူးရာက အန္တရာယ်ရှိသည် ။ မြဝတီကို အချိန်မရွေး ဒုက္ခပေးနိုင်သည် ။ တောင်ဘက်က ဖလူး။ မြောက်ဘက်က ကော်မူးရာ။ ဒီစခန်းကြီး ၂ ခုလုံးက မြဝတီနဲ့ ၁၀ မိုင် သာသာပဲ ဝေးတာ။ ဒီအတိုင်းထားလို့ က မရ။ ဖလူးကိုတော့ သိမ်းထားပြီးပြီ။ ကော်မူးရာပဲ ကျန်သည် ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့တပ်မတော်က ၁၉၉၅ ခုနှစ် မာနေပလော မတိုက်ခင်ကတည်းက DKBA သတင်းတွေ သဲ့သကြားရကတည်းက ကော်မူးရာကို ဝိုင်းပတ် ပိတ်ဆို့ထားခဲ့သည် ။ ပြီးရင် အပြတ်ရှင်းနိုင်အောင် စီမံချက်များ ရေးဆွဲခဲ့သည် ။ ထို့နောက် သွေးတိုးစမ်းတိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲသည် ။ သွေးတိုးစမ်းတိုက်ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် တကယ်အပြတ်တိုက်သည် ။ အနီးကပ် ထွေးလုံး ရစ်ပတ် Bull fight Dog fight တိုက်ရသဖြင့် သူ့ဘက် ကိုယ့်ဘက် သေကြကြေကြသည် ။ တိုက်ပွဲချိန်ကြာသွားသည် ။ သို့ရာတွင် နောက်

ဆုံးကျတော့ ရွှေဘကြီးတို့ နိုင်တာပါပဲခင်ဗျာ။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် KNU တို့ ၏ ကမ္ဘာကျော် မဆုတ်တမ်း ခံစစ်စခန်းကြီးဖြစ်သော ကော်မူးရာစခန်းကြီး သည် မြန်မာ့တပ်မတော် လက်တွင်း သက်ဆင်းခဲ့ရပါသည် ခင်ဗျား။

ကော်မူးရာ၏ တည်ရာနေထေး

ဝမ်ခသစ် ခေါ် ကော်မူးရာစခန်းကြီးသည် မြဝတီမြို့၏ မြောက်ဘက် ၁၀ မိုင်ခန့်အကွာ သောင်ရင်း မြစ်၏ အနောက်ဘက်ကမ်း Ω အိုမီဂါ အ ကွေးကလေးထဲတွင် တည်ရှိနေလေသည် ။

ပထဝီသဘောအရ ပြောရမည်ဆိုပါက မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၆ ဒီဂရီနှင့် ၁၇ ဒီဂရီကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၈ ဒီဂရီနှင့် ၉၉ ဒီဂရီကြားတွင် ရှိ၏။

ကော်မူးရာစခန်းကြီး၏ အရှေ့ဘက် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းတွင် ၆ မိုင်ခန့်အကွာ၌ ဘန်ဆိုင်းမြို့ရှိလေသည် ။ မဲဆောက်ခရိုင်အောက်မှ မြို့ဖြစ်လေသည် ။ သောင်ရင်းမြစ်နှင့်အပြိုင် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း၌ တောင်မြောက်တန်းနေသည့် ကတ္တရာလမ်းရှိရာ ထိုလမ်းသည် မြောက်ဘက်က မဲစရီယန်ခေါ် မိုင်းလုံးကြီးအထိ သွား၍ ရသည် ဟု ဆိုကြလေသည် ။ မဲသဝေါအရှေ့ဘက်ကမ်းက ဒါဆောင်ယန် မြို့လေးကိုလည်း ဖြတ်သွားသည် ။
မာနေပလောအရှေ့ဘက်က ထီးဝါးလူးဖွေဘောလူးရွာများကိုလည်း ဖြတ်သွားသည် ဟု ပြောကြပါသည် ။ စာရေးဆရာကြီး မောင်စင်ကြယ်ကတော့ အဲဒီလမ်းက ဇင်းမယ်အထိ သွား၍ ရသည် ဟု ဆိုပါသည် ။ သူသွားဖူးသတဲ့ ။

ကော်မူးရာကို မြေအနေအထားအရ အချက်အချာကျပြီး ခံစစ်အတွက် Terrain ကောင်းသည် ဆို၍ ၁၉၅၆ ခုနှစ်ကတည်းက KNU

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဗိုလ်မြက နေရာရွေးထားခဲ့သည်။ ။ ထို့နောက် ၁၉၈၀ ခုနှစ် လောက်တွင် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ကြေးစား Mercenary များ ဖြင့် သူတို့ အကူအညီ အကြံဉာဏ်များ ယူပြီး ကော်မူးရာခံစစ်ကြီးကို စတင်တည်ထောင်လေသည်။ ။ ဒီအရင်က ဤစခန်းကြီး၏ တောင်ဘက်တွင် ဝမ်ခစခန်းဟောင်း ရှိသည်။ ။ ၎င်းစခန်းမှာ ချဉ်းကပ်ရလွယ်၍ တပ်မတော်မှ ခဏခဏ လာတိုက်ပြီး ခဏခဏ ကျခဲရာ နောက်ဆုံးတော့ KNU တို့က ဝမ်ခဟောင်းကို စွန့်လွှတ်သွားကြသည်။ ။ တပ်မတော်မရှိသည့် အခါများ၌ ကာကင်းကုန်းအဖြစ်သာ သတ်မှတ်၍ လူအနည်းငယ်သာ တင်ထားသည်။ ။ ဝမ်ခသစ်ခေါ် ကော်မူးရာ ခံစစ်စခန်းကြီး တည်ဆောက်ပြီးချိန်တွင်မူ ဝမ်ခဟောင်းကို KNU တို့က စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြ၏။

ဝါးခဆိုသည် မှာ ရှမ်းစကား သို့မဟုတ် ထိုင်းစကား ဖြစ်သည်။ ။

ဝါးခမဟုတ် ဝမ်ခဖြစ်သည်။ ။

ကော်မူးရာမှာ မူ ကရင်စကားဖြစ်သည်။ ။

ကော်က နေရာ သို့မဟုတ် တိုင်းပြည်

မူးရာက သာယာသော၊ အဖိုးတန်သော

ထို့ကြောင့် ကော်မူးရာမှာ သာယာသောနေရာဟု ယူသော်ရပါ၏။

ဟုတ်မှာ ပေါ့ဗျာ။ ကျွန်းတော၊ ပျဉ်းကတိုးတောထဲနေပြီး သစ်လုံးတွေ ခုတ်ရောင်းလိုက်၊ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ ဟိုဘက်ကမ်းပို့လိုက်၊ ထိုင်းက ဝင်လာတဲ့ အကောက်ခွန်မဲ့ ပစ္စည်းတွေ အကောက်အစားလုပ်လိုက်၊ ပျဉ်းရင် ထိုင်းဘက်ကမ်းသွားလည်လိုက်။ ဒုံရင်းမြို့နယ်ထဲက ကောင်မလေးတွေနဲ့ ဒုံးယိုမ်းကလိုက်။ မဲခေါင် ပုလင်းပြားလေး ဖောက်သောက်လိုက်၊ တာရာဝီစကီလေး မော့လိုက်နဲ့ ကော်မူးရာမှာ တာဝန်ကျသူများ

အဖို့ ဟိုစဉ်က လောကနိဗ္ဗာန်ပေါ့ခင်ဗျာ။ ကဲ . . . ဒါထားပါခင်ဗျာ။
စခန်းကြီးအကြောင်း ဆက်ပါမည်။

ကော်မူးရာစခန်းကြီးကို အောက်ပါအတိုင်း တည်ဆောက်ထားပါသည်။

ကော်မူးရာစခန်းကို အိုမီဂါပုံဟု ဆိုကြသော်လည်း တကယ့်တကယ်
တွင် မူ ကြက်ဥလိုလို၊ ငုံးဥလိုလို ပုံစံဟု ဆိုက ပိုမှန်မည်ထင်ပါသည်။
အနောက်တောင်ဘက်က ကြက်ဥ ဖင်ပိုင်းပုံဖြစ်ပြီး အရှေ့မြောက်ပိုင်း
က ကြက်ဥခေါင်းပိုင်းပုံ ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ အညာမှာ ရေထည့်တဲ့ ဗူး
ခါးသီးပုံလည်း ပေါက်ပါသည်။ ခပ်ဆင်ဆင် ပေါ့ခင်ဗျာ။ ခါးလယ်ကမူ
မြန်မာနိုင်ငံဘက်က ဝင်ပေါက် ဖြစ်၏။ အဝမှာ ကျဉ်းပြီး ကိုက် ၂၀၀ ခန့်
သာ ရှိလေသည်။ အတွင်းတွင် မူကား အရှေ့မြောက်မှ အနောက်တော
င်သို့ ကိုက် ၁၀၀၀ ကျော် ရှည်လျားပြီး အလျား ဟု ခေါ်က ရမည်ထင်ပါ
၏။ အနံမှာ မြန်မာနိုင်ငံဘက် ဝင်ပေါက်မှ သည် ထိုင်းနိုင်ငံဘက် တံ
တားအထိ ကိုက် ၈၀၀ ခန့် ရှိပေသည်။ ။ ထို့ကြောင့်
ကော်မူးရာစခန်းကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ၄ စတုရန်း ကီလိုမီတာခန့် သို့မဟုတ်
၂.၄ စတုရန်းမိုင်ခန့် ရှိလေသည်။ သို့မဟုတ် ဧက ၁၅၀ ခန့် ကျယ်ဝန်း
လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှ အဝင်၀ ဗူးဝနေရာ၌ ကန့်လန့်ဖြတ်ပြီး အခိုင်အ
မာအင်္ဂတေ ဘန်ကာကြီးများ တည်ဆောက်ထားသည်။ ။ အားလုံး ၃
လုံးဖြစ်ပြီး အလျား ၁၀ ပေ၊ အမြင့် ပေ ၅၀ ရှိ၏။ ထုမှာ မယုံကြည်နိုင်စ
ရာ ၁၀ ပေခန့်ပင် ထူလေသည်။ ဘန်ကာကြီးများကို လက်နက်ကြီးဒ
ဏ် ခံနိုင်ရန် ကျွန်းတုံးကြီးများ နှင့် ပိုင်းပတ် အကာအကွယ်ပေးထား၏။
ဘန်ကာအပေါ်ထပ်တွင် ၅၇ မီလီမီတာ နောက်ပွင့် ရိုင်ဖယ်များ ပစ်ရန်နှ

င့် အလယ်တွင် ပွိုင့်ဖိုက် စက်သေနတ်ကြီးပစ်ရန် အပေါက်များ လုပ်ထား၏။ အောက်ဆုံးထပ်တွင် လက်နက်ငယ်ပစ်ရန် လူလေးငါးခြောက်ယောက် နေရာယူနိုင်ရန် ပြုလုပ်ထား၏။ ပစ်ပေါက်များ ပိတ်ရန်၊ လက်ပစ်ဗုံးပစ်မသွင်းနိုင်ရန် Shuter များ လည်း ရှိပေသည် ။ ညာဘက်၌ ၃ ထပ် ဘန်ကာကြီးရှိပြီး အလယ်နှင့် ဘယ်တွင် ၂ ထပ်ဘန်ကာများ ရှိလေသည် ။

စခန်းကြီးပတ်ပတ်လည်အား သံဆူးကြိုး Barbed wire လေးထပ်နှင့် ဝါးခြံစည်းရိုးတစ်ထပ် ကာရံထားသည် ။ ခြံစည်းရိုးများကြား၌ မိုင်းကွင်းများ ခင်းကျင်းထားသည် ။ ငြောင့်များ ထောင်ထားသည် ။ ငြောင့်နှင့် သံဆူးကြိုးများ နောက်တွင် မူ အနက် ၇ ပေခန့်ရှိ ဆက်သွယ်ရေးမြောင်းကြီးအား စခန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ပတ်၍ တူးထားလေသည် ။

မြန်မာနိုင်ငံဘက်အဝင် ဗူးပတွင် ကိုက် ၁၅၀ ခန့်သတ်ကွင်းအား အပြောင်ရှင်း၍ မိုင်းများ ခင်းကျင်းထားသည် ။ ၎င်းနောက်သံဆူးကြိုး ၁၁ ထပ် အဆင့်ဆင့် ကာရံထားသည် ။ ငြောင့်ကျင်းများ လည်း တူးပြီးထားရှိသည် ။ ခြံစည်းရိုးရှေ့၌ ၄ လက်မသံချောင်းများ ၊ ငြောင့်သံများ အောက်က ရိုက်ထားသည့် ကျွန်းပြားကြီးများကို လက်ယှက်ထိုးချထားပြန်သည် ။

စခန်းတွင်း၌ မူ ၇ ပေခန့်နက်သော ဆက်သွယ်ရေးမြောင်းကြီးအား ပတ်ပတ်လည် တူးထားသည် ။ စခန်းဘယ်ခြမ်းမှ ညာခြမ်းသို့လည်း ဆက်သွယ်ရေးဖြတ်မြောင်းကြီး တစ်ခု တူးထားသေးသည် ။ ယမ်းတိုက်၊ လက်နက်တိုက်နှင့် ကွပ်ကဲမှုနေရာများ တွင် အခိုင်အမာ ကွန်ကရစ်ဘန်ကာများ ပြုလုပ်ထားပြီး သဲအိတ်များ ၊ ကျွန်းလုံးကြီးများ ဖြင့် အခိုင်အမာကာကွယ်ထားသည့် Over Head Bunker ကြီးများ ဖြစ်သည် ။

ဘန်ကာကြီးများ ၏ ပစ်ပေါက်များအား အတွင်းမှ ကျဉ်းထား၍ အပြင်မှ ကျယ်သွားပြီး မိမိမှ မြင်ကွင်း ကောင်း၍ ရန်သူဘက်မှ ပစ်မှတ် ကျဉ်းသွားအောင် စီစဉ်ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သည်။ ။

ပေါက်ကွဲနိုင်သည့် အရေးကြီးခဲယမ်းများကိုမူ မြေအောက် ဘန်ကာကြီးများ ပြုလုပ်၍ မြေအောက်မှာ ပင် ထည့်သွင်းသိုလှောင် ထားခဲ့သည်။ ။ စက်သုံးဆီများ၊ ခဲယမ်း၊ ဗုံးသီးများ အဓိကဖြစ်သည်။ ။

မြေအခြေအနေ

ဝမ်ခသစ်ခေါ် ကော်မူးရာစခန်းသည် မြန်မာထိုင်းနယ်စပ် သောင်ရင်းမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်း၊ သောင်ရင်းမြစ်၏ ဂယ်ပုံလိုလို အိုမီဂါပုံလိုလို အကွေးလေးထဲတွင် ရှိသည်။ ။ စခန်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပေ ၁၀၀၀ ခန့်ရှိတောင်ကုန်းငယ်လေးများ ရှိသည်။ ။ စခန်း၏ အနောက် ဘက် မြန်မာဘက်ခြမ်းတွင် ခပ်ဖလူး တောင်ကုန်း ပွိုင့် ၁၁၀၈ နှင့် ကာ လူးတောင်ကုန်း ပွိုင့် ၁၀၂၀ တို့ ရှိလေသည်။ ။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကွက်ကြား ကွက်ကြားကျွန်းတောများ၊ အင်တောများ ရှိသည်။ ။

သောင်ရင်းမြစ်သည် နွေရာသီ၌ ရေခန်းခြောက်ပြီး ရေအနက် ၃ ပေ မှ ၅ ပေအထိသာ ရှိ၍ လူများ ဖြတ်ကူးနိုင်သည်။ ။ မိုးရာသီတွင် မြစ်ပြင် တစ်ခုလုံး ရေပြည့်လျှံ၍ ရေအပြင်အကျယ်မှာ ကိုက် ၂၀၀ ခန့် ရှိလေသ ည်။ ။ ရေအနက်မှာ လည်း ပေ ၅၀ ခန့် ရှိသည်။ ။ ရံဖန်ရံခါတွင် မိုးကြီး၍ မြစ်ဘေး ဘယ်ညာသို့ ရေလွှမ်းမိုးတတ်သည်။ ။ ရေလွှမ်းမိုးမှုမှာ သီတင်း ကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းကာလများ အထိ ရှိတတ်လေသည်။ ။

သဘာဝပေါက်ရောက်ပင်များ

မုတ်သုန်သစ်တောများ တွင် ပေါက်တတ်သည့် ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုးန င့် သစ်မာများ ပေါက်သည်။ ။ အချို့နေရာများ တွင် အင်တောကြီးများ ရှိ

သည် ။ အောက်ခြေရှင်းရွက်ကြွေတောများ ဖြစ်သည် ။ သစ်တောအ
တော်များများမှာ KNU တို့ ခုတ်ပြီး ရောင်းစားထားကြသဖြင့် နေရာအ
တော်များများမှာ တောင်ပြောင်များ ဖြစ်နေပါပြီ။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

ကော်မူးရာမှ အဓိက ဆက်သွယ်ရေးမှာ သောင်ရင်းမြစ်အတွင်း စ
က်လှေဖြင့် သွားလာခြင်း ဖြစ်သည် ။ အရှေ့ဘက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့
သွားရန် ကားလမ်းရှိသည် ။ ဘန်ဆိုင်းမြို့သို့ သွား၍ ရသည် ။ ဘန်ဆိုင်း
မှ နေပြီး မြောက်ဘက် မဲဆရီယံသို့လည်းကောင်း၊ တောင်ဘက်မဲဆော
က်သို့လည်းကောင်း အရှေ့ဘက် ဇင်းမယ်ဘန်ကောက် အဝေးပြေးလမ်း
မကြီးသို့လည်းကောင်း သွားလာနိုင်ပေသည် ။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းဘက်၌ မူ တောင်ဘက် မြဝတီ သင်္ဃန်းညီနောင်
သို့ ကားလမ်းရှိပြီး မြောက်ဘက် ထီးဝကလေးနှင့် ပိုင်ကျုံသို့ လူသွားလ
မ်းများ ရှိလေသည် ။ ကားလမ်းများ ဖောက်ထားခြင်း မရှိသေးပါ။

တပ်ချထားမှု

ကော်မူးရာတွင် တပ်ချထားမှုမှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အခိုင်အ
မာ စခန်းစဆောက်ပြီးကတည်းက အထူးတပ်ရင်း (၁၀၁) တပ်ရင်းမှူး
ဗိုလ်မှူးကြီးထောလကို တာဝန်ပေးထားခဲ့သည် ။ သူ့တပ်ရင်းတွင် လူအ
င်အား ၅၀၀ ခန့် ရှိသည် ။

၁၉၉၂ ခုနှစ် KNU ဗဟို မာနေပလော
အတိုက်ခံရပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် အထူးတပ်ရင်း (၁၀၁) မှ အင်အား
များ သာမကတော့ဘဲ တပ်မဟာ (၆) ဗိုလ်မှူးကြီးရွှေဆိုင်းထံမှ တပ်ရင်း
(၁၆)၊ ABSDF တပ်ရင်း (၂၁၁) နှင့် ရခိုင်လွတ်မြောက်ရေးအင်အားစု၊ မွ
တ်ဆလင်သောင်းကျန်းသူအင်အားစု စုစုပေါင်း ၃၀၀ ခန့် ထပ်မံဖြည့်တ

င်းခွဲလေသည် ။

ထို့ကြောင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာမှ စ၍ ကော်မူးရာတိုက်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားချိန်၌ ကော်မူးရာစခန်းတွင် လူအင်အား ၈၀၀ ခန့်ရှိလေသည် ။

လက်နက်များမှာ ၁၂၀ မီလီမီတာ စိန်ပြောင်းကြီး ၂ လက်၊ ၈၁ မီလီမီတာနှင့် ၈၂ မီလီမီတာ စိန်ပြောင်းကြီး ၈ လက်၊ ၆၀ မီလီမီတာ စိန်ပြောင်း ၇ လက်၊ ၅၇ မီလီမီတာ နောက်ပွင့် ၄ လက်၊ ၁၀၇ မီလီမီတာ လောင်ချာ ၂ လက်၊ ပွိုင့်ဖိုက်စက်သေနတ်ကြီး ၂ လက် စသည် တို့ ချထားသည် ။

သံချပ်ကာယာဉ် ၃ စီးလည်း ရှိသည် ။

ရာသီဥတု

စစ်ဆင်ရေးကာလမှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလကုန်အထိ ၂ လခန့် ကြာမြင့်ပါသည် ။ ရာသီဥတုမှာ ခြောက်သွေ့၍ ပွင့်လင်းမှုရှိသော ဆောင်းနှောင်းနှင့် နွေဦးကာလ ဖြစ်ပါသည် ။ ထို့ကြောင့် မနက်ပိုင်း ၀၉:၀၀ နာရီအထိ နှင်းမြူများ ကျတတ်ပြီး သွားလာနေထိုင်မှုမှာ လွယ်ကူပါသည် ။ သို့ရာတွင် မနက်ပိုင်းတွင် မူအကဲကြည့်ရန်နှင့် လေကြောင်းအကူတောင်းခံရန်မြင်ကွင်းကန့်သတ်ချက် ရှိပါသည် ။

သာမန်အားဖြင့်မူ ဤဒေသသည် မုတ်သုန်ရာသီ လွှမ်းမိုးသော ဒေသဖြစ်ပြီး ဧပြီ၊ မေတွင် မိုးစရွာ၍ မိုးရေချိန် ၈၀ လက်မခန့်ရှိပါသည် ။ နိုဝင်ဘာတွင် မိုးပြတ်ပါသည် ။ ဒီဇင်ဘာမှ ဧပြီအထိ ပွင့်လင်းရာသီ ဖြစ်ပါသည် ။ ပူအိုက်စွတ်စိုသောဒေသဟု ဆိုနိုင်ပါသည် ။

မိမိတို့ တပ်များ ထိုးစစ်ဆင်သောကာလမှာ ရာသီဥတု ကန့်သတ်ချ

က် အနည်းဆုံးကာလ ဖြစ်ပြီး ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ ချီတက်မှု လွယ်ကူ
သော ကာလဖြစ်သဖြင့် အောင်မြင်မှုရရန် များစွာ အလေးသာသောကာ
လဟု ဆိုရပါမည်။

*